

LITHUANIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
LITUANIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
LITUANO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A DALIS

Išanalizuokite vieną iš pateiktųjų tekstų:

1. (a)

Toks tatai buvo žmogus Petras Sabaliūnas. E dabar sėdėjo priešais mane ubagas, su krepšiu.

-Tai tamstos gal namai sudegė ar žemės nebeturi? - neiškentėjau nepaklausęs.

- Tebėra ir namai, ir žemė...

5 - Tai kodėl gi tamsta kalėdoji?

- Sūnus išvarė... - tik ištarė senelis, ir karčios ašaros pradėjo riedėti iš akių.

Supratau... sūnus... Atsiminiau, kad Sabaliūnas turėjo sūnų vienatūrį, su manim vienametį; atsiminiau, kaip su tuo sūnu dar lakstydavova per bičkuopį už rankų susitvėrusiu, medų iš korių čiulpdamų... Tai buvo mano mažų dienų draugas, su kuriuo

10 paskum niekados nebesusieidavau...

- Tai tamstos sūnus gal jau savų vaikų susilaukė? - paklausiau.

- Turi bent trejetą, - drebančiom lūpom atsakė senelis, - jau ketverti metai, kaip jam visa atadaviau. Nieko taip ir negailiu, kaip jo vaikų... Taip juos mylėjau!...

Išsigandę, išplėstomis akelėmis lydėjo mane, kaip ėjau iš kiemo... E gal ir jie kada nors

15 taip varys iš namų savo tėvą... - Ir senelio akyse vėl pasirodė ašaros.

- Ar tamsta int savo dukteris nesiglaudei?

- Kur man int jas glausties! Turi jos savo vyrų tėvus dar gyvus, - tegul tik juos moka mylėti. Nėra tenai man vietos. Žinai, senas žmogus visur nemalonus...

- Argi visur?...

20 - Ee... Ar neatameni tamsta senų žmonių pasakos?... Įsodino kartą sūnus žilą tėvą rageles' ir veža iš namų, e jo mažas vaikas paskum bėga. Atavežė miškan, išvertė senį po pušimis, e rageles šalin numetė. Ir eina namo. Bet mažas vaikas nutvėrė jį už rankos, neleidžia ir prašo: "Tėveliuk, tėveliuk, kam rageles palikai? Aš neturėsiu kuo tamstos čionai atvežti..." Matai: ne senelio, tik ragelių pasigailėjo. Tai ne pasaka, bet tikra

25 teisybė: ne vienas išaugęs norėtų kuo greičiausiai savo tėvus iš namų išvežti, tik nedrįsta arba gėdžias. Bet atsiranda tokių, kurie ir gėdos neturi...

- Na tamstos bitės? - atsiminiau paklausti.

-Tai... baigia jau nykti, - tik penki kelmai beliko: kur namuos vaidai, ten bitėms ne vieta.

30 - Tai kur tamsta dabar gyveni?

- Niekur... kaip išvarė, krepšį užmoveęs, tai pats nepajutau, kaip čionai atėjau...

Vis gausiu vietelę pas kokį... kampininkėlį... nedaug man reikia...

Supratau, kad negražu taip žmogų klausinėti, tik gurdinti... Atsiminiau, kad reikia jam kas duoti - tai pajutau, kaip mano veidas visas užkaito. Nieko prie sau neturėjau;

35 niekuo negalėjau atsilyginti tam seneliui, kuris tiek kartų man mažam buvo davęs pilnus medaus korius, kuris meduitom savo rankom ne kartą glostė man mažam galvą...

Asikėlęs susiieškojau peilį ir intėjau kamaron; iš ten išnešiau didelę duonos riekę.

- Atleisk man tamsta, kad niekuo negaliu tamstai padėti, - kalbėjau visas išraudęs, duodamas seneliui duonos riekę.

40 Nulenkė žemai žemai žilą galvą, kaip ir slėpdamas nuo manęs savo veidą, padėjo drebančiu balsu ir drebančiom rankom paėmė duoną: peržegnojo ją ir indėjo krepšin.

Jonas Biliūnas *Ubagas* (1906)

- Apibūdinkite ištraukoje pavaizduotą situaciją: kas ir su kuo čia kalbasi?
- Įsigilinkite ir aptarkite Petro Sabaliūno paveikslą, jo išgyvenimus.
- Kuo savitas šio teksto pasakojimo būdas, koks pasakotojo vaidmuo?
- Ką autorius siekia perteikti šiuo epizodu? Kokius jausmus ir mintis šis epizodas sukelia Jums?

1. (b)

GĖLĖ IR VĖJAS

Gėlė pasakė vėjui, kad ji pražys rytoj,
O vėjui pasigirdo, kad ji pasakė “tuoj”, -
Tas pakuždėjo broliui, o brolis dar kitam,
Jauniausiam ir linksmiausiam, kvailam ir nerimtam.

5 Ir tas atvarė debesį ir ėmė pilti lietų,
Ir saulės krosnį išpūtė, kad ji karščiau spindėtų,
Ir visą kaimą sujaukė ir dūko be galvos,
Ir trunkės klausinėdamas, kurios ji bus spalvos.

10 Ir nutarė nelaukusi pražyst gėlė gera,
Ir plyšo drėgno pumpuro žalia skara, -
Gėlė baltai pražydo, ir baltą gėlę tą
Lingavo vėjas šaukdamas: “Balta, balta, balta!”

Henrikas Radauskas *Strėlė danguje* (1950)

- Koks yra gamtos vaizdų ir detalių vaidmuo šiame eilėraštyje?
- Nustatykite ir aptarkite pagrindines šio eilėraščio personifikacijas.
- Kas eilėraštyje “papasakota” ir kas norėta pasakyti?
- Kokius jausmus šis eilėraštis sukelia Jums?

B DALIS

Parašykite rašinį, pasirinkę VIENĄ iš žemiau pateiktųjų temų. Atsakydami turite remtis mažiausiai dviem studijuotais kūriniais iš trečiojo Jūsų programos skyriaus. Galite pasitelkti ir kitus kūrinius, tačiau jų analizė negali būti Jūsų rašinio pagrindas.

2. Aptarkite **arba** praeities nostalgiją, **arba** svajones apie ateitį Jūsų studijuotuose kūrinuose.
 3. Palyginkite neigiamų (“blogųjų”) veikėjų paskirtį Jūsų studijuotuose kūrinuose. Kokia jų reikšmė ir kaip jie padeda plėtoti siužetą **arba** kaip jie padeda išreikšti autoriaus idėją?
 4. Išanalizuokite, kokį vaidmenį Jūsų studijuotuose kūrinuose atlieka konfliktas.
 5. Kai kurie autoriai laiko save “mokytojais”, o savo kūrinius “pamokomis”. Kuria prasme kūrinius, kuriuos Jūs analizavote, galima laikyti “pamokomis”?
 6. Palyginkite mažiausiai dviejų Jūsų studijuotų kūrinių vyksmo vietą ir laiką bei aplinką.
-